

RESSÒ DE LA PARAULA

La descoberta de la realitat

Molts cristians, especialment els membres de moviments d'Acció Catòlica, han mirat de créixer en la vida evangèlica practicant el mètode de la «revisió de vida». Era, més que un mètode, la manera de viure en permanent transformació, d'un mateix i del món, seguint el compromís evangèlic (Cardinj i la fundació de la JOC a Bèlgica en 1924).

La «revisió de vida» no és gens fàcil. El primer repte es troba al bell començament de la seva pràctica, és a dir, en el «veure», en l'esforç per copsar la realitat. I la dificultat radica en que la mirada sobre la realitat ha de ser objectiva i realista, però mai és completament asèptica. Volem dir que quan mirem el que passa a la vida, el que fem, el que som, ja ho estem interpretant, potser de manera inconscient. De fet els nostres ulls destrien el que veuen, es fixen en un esdeveniment o altre, en un aspecte o altre, segons tendències o interessos amagats. Sobre un mateix fet, com ara un delictes comès per un jove, no tenen la mateixa visió la seva mare i el jutge que ha de dictar sentència. En això s'ha d'anar molt en compte. Tan important és la realitat, la vida, com els ulls que la miren.

Aleshores, un cop hem descobert la realitat interior, personal o social, sigui per causa d'una crisi, sigui per un esforç d'interiorització i sinceritat, què és el que veiem? Quina realitat descobrim? Com és aquesta realitat? Què veuen els nostres ulls?

Sovint la descoberta esdevé sorprenent, preocupant i, fins i tot, esgarrifosa. La realitat és molt més negra del que pensàvem. La sinceritat i la transparència ens duen a reconèixer responsabilitats, intencions, interessos no fàcilment confessables. Tanmateix, roman el principi de la importància dels ulls. I aquí convé reproduir un text de J. Ratzinger abans de ser papa:

«És la vida mateixa de l'home, l'home vivent, l'home just, que constitueix l'adoració, el veritable culte ofert a Déu. L'existència de l'home, però, no esdevé vida, si no treu la seva forma (de viure) de la mirada que ell té sobre Déu. La funció del culte és precisament fer-nos entrar dins aquesta mirada i dur-nos a viure d'aquesta vida que glorifica Déu».

En les mirades ens juguem la salvació.

—Des del que som, talment, sense amagar res, anem a la litúrgia, potser a missa. Allà mirem Déu i, sobretot, ens deixem mirar per Déu.

—Mirar a Déu des de la misèria és trobar la misericòrdia. Deixar-se mirar per Déu és veure's estimat infinitament.

—Sota aquesta mirada esdevé el misteri de l'acceptació humil, profunda, alliberadora, d'un mateix.

Només per aquest camí podem sobreviure, «suportar l'existència» amb realisme i amb esperança. I encara podem anar més enllà: podem inclús canviar la mateixa realitat, créixer, fer del món un lloc digne de l'home i digne de Déu... A la fi és el que Ell volia, d'ençà que va permetre la crisi, posant-nos davant els ulls la nostra pròpia realitat.

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Els joves cristianisme d'Àfrica

► Del 17 al 23 de març Benet XVI té previst realitzar el seu primer viatge apostòlic al continent africà, on, enmig de no poques dificultats, hi viu un cristianisme jove que és una gran esperança. Primer anirà al Camerun per lliurar als representants de les conferències episcopals el document de treball del proper Sínode dels bisbes sobre l'Església a Àfrica (aquesta segona assemblea especial del Sínode dels bisbes se celebrarà a Roma del 4 al 25 del proper octubre sobre el tema «L'Església d'Àfrica al servei de la reconciliació de la justícia i de la pau. "Vosaltres sou la sal de la terra. Vosaltres sou la llum del món" (Mateu 5,13-14)». Després de Camerun, Benet XVI anirà a Angola per celebrar el 500 anys de l'evangelització d'aquest país.

GLOSSA

Veïns, germans, cristians...

La seva presència al barri era familiar, de tota la vida. Al barri havia nascut i al barri vivia. Fill d'una família treballadora, com tantes. Afecionat a la muntanya en la seva joventut. Es casà; treballava. Un accident desafortunat disminuï les seves capacitats laborals. Es separà de l'esposa. Perdé la feina precària que l'ocupava. Acabà els estalvis. El desnonaren del pis familiar i es refugià en una casa mig enrunada. Cercava en les escombraries i els veïns li oferien algunes ajudes amb les quals subsistia. Complí cinquanta anys. Un grup de persones del barri, davant la situació del veí de tota la vida, es mobilitzà i l'home, fill del barri, que vivia pràcticament al carrer i en un procés de degradació personal, gràcies a aquest seguiment i amb la col·laboració de diversos grups de voluntariat dedicats a l'ajuda als més desfavorits —algun d'ells eclesial— i de les institucions fou admès en una residència. Viu altra vegada sota un sostre. Rep l'atenció que la seva situació i la seva salut requereixen i ha començat un procés de rehabilitació.

Les persones del barri no en tingueren prou amb donar una almoïna, amb lliurar-li uns aliments amb aire compassiu, pensant com havia acabat el veí de sempre. Feren seva la situació. Era un d'ells, com ho són tots els qui es troben en casos semblants. S'hi im-

plicaren. Cercaren les ajudes necessàries entre els grups de què disposava el barri i en les institucions que podien oferir una resposta més definitiva. Fou la resposta de la solidaritat silenciosa, la que no busca l'agraïment ni el reconeixement públic. Fou la resposta de la societat civil que amb els seus recursos i el concurs de les institucions, contribuï al bé dels més febles. Fou allò que se'n diu *una bona obra* (quan l'adjectiu i el substantiu superen qualsevol tòpic i s'omplen d'autèntic sentit i estimació). Fou una resposta, sí, d'amor.

El respecte a la dignitat humana no admet ambigüitats ni dobles llenguatges. Tots els homes i dones som fills d'un mateix Pare. Això ens fa germans els uns dels altres. La solidaritat és una exigència d'aquesta fraternitat humana i cristiana. Els detalls aparentment petits, com el que ens ocupa, són mostres de solidaritat conjunta, mostres d'esforç per millorar el nostre món des del dia a dia, mostres d'arrelament de la Bona Nova en els cors de les persones i en les situacions concretes.

«Per això, quan un membre sofreix, tots els altres sofreixen amb ell, i quan un membre és honorat, tots els altres s'alegren amb ell. Doncs bé, vosaltres formeu el cos de Crist, i cadascú n'és un membre» (1Co 12,26-27).

Enric Puig Jofra, SJ

El Sínode de la Paraula

► La revista «Quaderns de Pastoral», editada pel Centre d'Estudis Pastorals de les diòcesis catalanes, dedica el seu número doble d'octubre i desembre de 2008 al tema «El Sínode de la Paraula i l'animació bíblica de la pastoral». Un veritable llibre de 246 pàgines que inclou més de 50 col·laboradors que mostren les experiències d'animació bíblica de la pastoral i de la vida cristiana. Adreça: c/ Rivadeneyra, 6, 3r. Tel. 933 179 858. www.cepastorals.cat.

DIUMENGE II DE QUARESMA

▶ Lectura del llibre del Gènesi (Gn 22,1-2.9a.10-13.15-18)

En aquells dies, Déu, per posar a prova Abraham, el cridà: «Abraham». Ell respongué: «Aquí em teniu». Déu li digué: «Pren, si et plau, Isaac, el teu fill únic, que tant estimes, vést-te'n al país de Morià i allà, dalt de la muntanya, que jo t'indicaré, sacrifica'l en holocaust».

Arribats a l'indret que Déu havia indicat a Abraham, hi aixecà l'altar i apilà la llenya. Llavors agafà el ganivet per degollar el seu fill. Però l'àngel del Senyor el cridà des del cel: «Abraham, Abraham». Ell li respongué: «Aquí em teniu». L'àngel li digué: «Deixa estar el noi, no li facis res. Ja veig que reverencies Déu, tu que no m'has refusat el teu fill únic». Llavors Abraham alçà els ulls i veié un moltó agafat per les banyes en una bardissa. Hi anà, el prengué i el sacrificà en holocaust en lloc del seu fill. L'àngel del Senyor tornà a cridar Abraham des del cel i li digué: «Escolta l'oracle del Senyor: "Ja que has fet això de no refusar-me el teu fill únic, juro per mi mateix que t'ompliré de benediccions i faré que la teva descendència sigui tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans de sorra de les platges de la mar; els teus descendents heretaran les ciutats dels seus enemics, i tots els nadius del país, per beneir-se, es valdran de la teva descendència, perquè has obeït el que jo t'havia manat."»

▶ Salm responsorial (115)

R. *Continuaré caminant entre els qui viuen / a la presència del Senyor.*

Crec amb tot el cor, tot i que deia: / «Que en sóc de dissortat», / al Senyor li voldria / la mort dels qui l'estimen. R.

Ah, Senyor, sóc el vostre servent, / ho sóc des del dia que vaig néixer. / Vós em trencàreu les cadenes. / Us oferiré una víctima d'acció de gràcies, / invocant el vostre nom. R. Compliré les meves promences, / ho faré davant del poble, / als atris de la casa del Senyor, / al teu bell mig, Jerusalem. R.

Capella de la ciutat de Damasc (a la Síria actual) on, segons la tradició, Ananias va batejar sant Pau

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (Rm 8,31b-34)

Germans, si tenim Déu a favor nostre, qui tindrem en contra? Ell que va entregar el seu propi Fill per tots nosaltres i no el va plànyer, com no estarà disposat a donar-nos-ho tot, juntament amb el seu Fill?

Qui es presentarà per acusar els elegits de Déu? És Déu qui els declara innocents. Qui gosarà condemnar-los? Jesucrist, el qui va morir, més encara, el qui va ressuscitar, és el qui està a la dreta de Déu intercedint per nosaltres.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Marc (Mc 9,2-10)

En aquell temps, Jesús prengué Pere, Jaume i Joan, els dugué tots sols dalt d'una muntanya alta i es transfigurà davant d'ells: els seus vestits es tornaren fulgurants, i eren tan blancs que cap tintorer del món no hauria pogut blanquejar-los així. Se'ls aparegué Elies amb Moisès, i conversaven amb Jesús. Llavors Pere diu a Jesús: «Rabí, que n'estem de bé aquí dalt! Hi farem tres cabanes, una per a vós, una per a Moisès i una altra per a Elies». No sabia pas què dir, d'esglaiats que estaven. Llavors es formà un núvol que els cobria, i del núvol estant va sortir una veu: «Aquest és el meu Fill, el meu estimat; escolteu-lo». Immediatament, mirant al seu voltant, ja no veieren ningú més, sinó Jesús tot sol amb ells.

Mentre baixaven de la muntanya, Jesús els manà que no referissin a ningú allò que havien vist, fins després que el Fill de l'home hagués ressuscitat d'entre els morts. Ells retingueren aquestes paraules i discutien entre ells què volia dir això de «ressuscitar d'entre els morts».

▶ Lectura del libro del Génesis (Gn 22,1-2.9a.10-13.15-18)

En aquellos días, Dios puso a prueba a Abrahán, llamándole: «¡Abrahán!» Él respondió: «Aquí me tienes.» Dios le dijo: «Toma a tu hijo único, al que quieres, a Isaac, y vete al país de Moriá y ofrécelo allí en sacrificio, en uno de los montes que yo te indicaré.»

Cuando llegaron al sitio que le había dicho Dios, Abrahán levantó allí el altar y apiló la leña, luego ató a su hijo Isaac y lo puso sobre el altar, encima de la leña. Entonces Abrahán tomó el cuchillo para degollar a su hijo; pero el ángel del Señor le gritó desde el cielo: «¡Abrahán, Abrahán!» Él contestó: «Aquí me tienes.» El ángel le ordenó: «No alargues la mano contra tu hijo ni le hagas nada. Ahora sé que temes a Dios, porque no te has reservado a tu hijo, tu único hijo.»

Abrahán levanto los ojos y vio un carnero enredado por los cuernos en la maleza. Se acercó, tomó el carnero y lo ofreció en sacrificio en lugar de su hijo. El ángel del Señor volvió a gritar a Abrahán desde el cielo: «Juro por mí mismo —oráculo del Señor—: Por haber hecho esto, por no haberte reservado a tu hijo único, te bendeciré, multiplicaré a tus descendientes como las estrellas del cielo y como la arena de la playa. Tus descendientes conquistarán las puertas de las ciudades enemigas. Todos los pueblos del mundo se bendecirán con tu descendencia, porque me has obedecido.»

▶ Salmo responsorial (115)

R. *Caminaré en presencia del Señor en el país de la vida.*

Tenia fe, aun cuando dije: / «¡Qué desgraciado soy!» / Mucho le cuesta al Señor / la muerte de sus fieles. R.

Señor, yo soy tu siervo, / siervo tuyo, hijo de tu esclava: / rompiste mis cadenas. / Te ofreceré un sacrificio de alabanza, / invocando tu nombre, Señor. R.

Cumpliré al Señor mis votos / en presencia de todo el pueblo, / en el atrio de la casa del Señor, / en medio de ti, Jerusalén. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Romanos (Rm 8,31b-34)

Hermanos: Si Dios está con nosotros, ¿quién estará contra nosotros? El que no perdonó a su propio Hijo, sino que lo entregó por todos nosotros, ¿cómo no nos dará todo con él?

¿Quién acusará a los elegidos de Dios? ¿Dios, el que justifica? ¿Quién condenará? ¿Será acaso Cristo, que murió, más aún, resucitó y está a la derecha de Dios, y que intercede por nosotros?

▶ Lectura del santo evangelio según san Marcos (Mc 9,2-10)

En aquel tiempo, Jesús se llevó a Pedro, a Santiago y a Juan, subió con ellos solos a una montaña alta, y se transfiguró delante de ellos. Sus vestidos se volvieron de un blanco deslumbrador, como no puede dejarlos ningún batanero del mundo. Se les aparecieron Elías y Moisès, conversando con Jesús. Entonces Pedro tomó la palabra y le dijo a Jesús: «Maestro, ¡qué bien se está aquí! Vamos a hacer tres tiendas, una para ti, otra para Moisès y otra para Elías.» Estaban asustados, y no sabía lo que decía. Se formó una nube que los cubrió, y salió una voz de la nube: «Este es mi Hijo amado; escuchadlo.» De pronto, al mirar alrededor, no vieron a nadie más que a Jesús, sólo con ellos.

Cuando bajaban de la montaña, Jesús les mandó: «No contéis a nadie lo que habéis visto, hasta que el Hijo del hombre resucite de entre los muertos.» Esto se les quedó grabado, y discutían qué querría decir aquello de «resucitar de entre los muertos».

COMENTARI

La gran prova

fe. Jesús al Tabor, caminant cap a Jerusalem, encara representa una prova més radical, perquè la víctima del sacrifici és ell mateix. Tanmateix, la fe d'Abraham i l'amor del Crist és el fonament de l'esperança de la humanitat. No n'hi ha cap més.

La cultura contemporània dominant a Occident, ha anat fent rebaixes en el fonament de l'esperança. Primer, va rebutjar la fe d'Abraham i, va fer una opció humanista, sense Déu, que ja fa temps que va entrar en crisi. Actualment, impera un hedonisme consumista que vol donar un sentit materialista a la vida i,

tampoc no se'n surt. Cada vegada hi ha més gent que veiem que el materialisme és un camí que avança vers un fracàs encara més gran...

Abraham es va fiar de Déu. Jesús al Tabor confià plenament en el Pare. Nosaltres, avui, si volem reeixir d'aquesta crisi contemporània del món Occidental, hem de retornar a la fe confiada en la tendresa de Déu. Ja podem donar els tombs que vulguem, però no hi ha cap més sortida. Aquesta Quaresma ens està oferint una nova oportunitat...

Ramon Prat i Pons

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 2a setm.): Dn 9,4b-10 / Sl 78 / Lc 6,36-38. ■ **dimarts**: Is 1,10. 16-20 / Sl 49 / Mt 23,1-12. ■ **dimercres**: Jr 18,18-20 / Sl 30 / Mt 20,17-28. ■ **dijous**: Jr 17,5-10 / Sl 1 / Lc 16,19-31. ■ **divendres**: Gn 37,3-4.12-13a.17b-28 / Sl 104 / Mt 21,33-43.45-46. ■ **dissabte**: Mi 7,14-15. 18-20 / Sl 102 / Lc 15,1-3.11-32. ■ **diumenge** vinent, III de Quaresma (lit. hores: 3a setm.): Ex 20,1-17 / Sl 18 / 1Co 1,22-25 / Jn 2,13-25.

La nostra vida és un procés en el qual es van alternant temps de prova i dificultat i temps de calma i superació. Potser abunda més la dificultat que la calma. Tanmateix, al llarg de la vida es presenten unes situacions en les quals toquem fons, ens cauen les seguretats i ens queda solament allò que és més bàsic. Són experiències tan dificultoses que de vegades, fins i tot, sembla que *ens quedem tirats per sempre a la cuneta i al marge de la vida...*

El passatge del sacrifici d'Abraham fou una dura prova en la seva

SÍNODE SOBRE LA PAROLA DE DÉU

La *lectio divina* com a lectura orant de l'Esclat

El Sínode ha promogut amb força la *lectio divina* o lectura orant i creient de la Bíblia. Fou el mètode pastoral «estrella», que meresqué una sessió monogràfica, inspirat en els Pares de l'Església i la tradició monàstica (*Regla de sant Benet*, 48), i té com a mestre el monjo cartoixà de Grenoble, Guigó II (†1188), amb aquestes etapes (text a, www.cartoixamontalegre.org.es):

1. S'inicia amb la lectura del text (*lectio*): *què diu el text bíblic en si?*
2. Segueix la meditació (*meditatio*): *què ens diu aquest text bíblic?*
3. S'arriba a l'oració (*oratio*): *què li diem al Senyor com a resposta a la seva Paraula?*
4. Es conclou amb la contemplació (*contemplatio*): *quina conversió de la ment, del cor i de la vida ens demana el Senyor?*

El Sínode enumerà altres formes com «els exercicis espirituals en la vida quotidiana; els *Seven Steps* —“set graons”— a l'Àfrica; diversos mètodes de pregària; compartir en família i comunitats eclesials de base...». Aquí és on es pot retrobar: el mètode de la revisió de vida dels moviments d'A.C.; l'estudi d'Evangelis del Pradó; les formes recents de lectura bíblica (fraternitat missionera «*Verbum Dei*»; camí neocatecumenal; comunitat sant Egidi...). Per això «els Pares sinodals veuen en l'àmplia difusió de la *lectio divina* un veritable signe d'esperança i animen tots els responsables eclesials a multiplicar els esforços en aquest sentit» (*Prop.* 22), i «confien que —fins on sigui possible— cada fidel posseeixi personalment la Bíblia» (*Prop.* 9).

Dr. Salvador Pié-Ninot

EL HIMNO AL AMOR

«El amor es comprensivo»

Dios, último sentido de la vida

Un periodista preguntó al compositor creient, de prestigi internacional, director de orquestas sinfónicas Cristóbal Halffter:

P. «Supongamos que Dios no existe, ¿se pega un tiro?»

R. «Machado afirmaba: “Dios nos libre... de un Dios inexistente”».

Sartre, en una novel·la, narra en primera persona la angustia existencial que acosa a su protagonista, en la que hay frases cortas y tajantes, que dejan claro que no hay solaz ni consuelo para quienes todo es absurdo y que la vida no tiene ningún sentido.

Wittgenstein dijo: «Rezar es pensar en el sentido de la vida».

Frajó afirma: «Sin Dios el único final son las “paletadas de tierra” que alguien arrojará sobre nuestros despojos».

Pascal afirmaba: «Prefiero equivocarme en un Dios que *no* existe... que equivocarme *no* creyendo en un Dios que existe... Si después *no* hay nada —evidentemente nunca lo sabré— cuando me hunda en la nada eterna... pero si hay algo, si hay Alguien —Dios— tendré que dar cuenta de mi actitud de rechazo».

El filósofo Zubiri decía que lo religioso es parte constitutiva del hombre, es decir, se encuentra inscrito en todo ser humano. Otra cosa es que esa impronta se formule o no positivamente».

J. M. Alimbau

SANTORAL

8. ✠ Diumenge. Sant Joan de Déu (1495-1550), rel. portuguès, fund. a Granada de l'Orde Hospitalari (OH), patró dels malalts i dels bombers; sant Veremon (Bermudo) d'Irache, abat; santa Aurèlia de Niça, mr.

9. Dilluns. Santa Francesca Romana (1384-1440), rel. viuda, fund. Oblates benedictines; sant Pacià, bisbe de Barcelona (s. iv); sant Dagobert, laic.

10. Dimarts. Sant Simplicí, papa (468-483); sant Macari, bisbe de Jerusalem; sant Cándid o Candi, mr.; beata Maria-Eugènia Milleret de Brou, vg., fund. de les Religioses de l'Assumpció.

11. Dimecres. Sant Eulogi, prev. de Còrdova i mr. (859); santa Àurea (Oria), vg., abadessa de Villavelayo (Castella); santa Rosina, vg.

12. Dijous. Sant Innocenci I, papa (401-417); sant Maximilià, militar mr. (295); sant Bernat, bisbe; sant Teòfanès, monjo; beat Lluís Orione, prev. salesià.

13. Divendres. Sant Roderic (Rodrigo) i sant Salomó, mrs. (863) a Còrdova; santa Patrícia, mr.; sant Ramir (s. vi), monjo i mr.

14. Dissabte. Sant Arnal, abat benedictí i màrtir (1255); santa Matilde (†958), emperadriu germànica; santa Florentina, verge.

ENTREVISTA

► RAMON ALBERDI

L'heroïna Dorotea

Dorotea de Chopitea va ser una mare de sis filles que va viure en la Barcelona de mitjans del segle XIX. Cristiana de l'alta burgesia, membre de diverses famílies espirituals, va emprar el seu temps i els seus recursos a impulsar institucions dedicades a la millora de les condicions de vida dels nous exclosos. L'historiador salesià Ramon Alberdi ha fet un repàs de la vida d'aquesta heroïna barcelonina en el llibre *Dorotea de Chopitea i de Villota (1816-1891). Construir una Barcelona per a tothom* (Fundació Edebé, 2009). L'obra insisteix en el context històric i social en el qual va viure el personatge, així com el paral·lelisme entre la transformació de la ciutat i la seva pròpia transformació interior, a la llum del compromís de la fe.

Què destacaria de la figura de Dorotea de Chopitea?

Que essent una dona com la resta, casada i amb sis filles, va viure la fe cristiana fins a un grau heroic en la pràctica de la caritat organitzada i eficient. Es va entestar que Barcelona tingués espais per acollir tots els marginats. I ho va portar a terme amb una mirada àmplia: al costat dels seus familiars necessitats hi havia, sobretot, els nens —orfes— i els malalts —nens i adults, homes i dones—.

Malgrat els inconvenients que s'anava trobant, Dorotea va fer una gran feina. Com se'n sortia?

Pertanyia a l'alta burgesia barcelonina, però, com els seus recursos no arribaven a tot, va portar a terme la seva tasca en col·laboració amb moltes altres persones. Entre aquestes hi havia el seu marit, el banquer Josep M. Serra, diverses congregacions religioses dedicades a la promoció d'obres socials i culturals i, finalment, les anomenades *Juntas de Senyores*, que funcionaven en el catolicisme social de l'època.

Com resumiria els seus darrers anys, els de l'ancianitat profunda?

Dorotea era una dona *superactiva*. No podia quedar-se quieta a casa. Ella donava, però, principalment, es donava. Quan va tenir casades les seves filles i va quedar vídua, va posar totes les seves energies al servei del sector més humil de la ciutat: escoles populars, asils, hospitals, esglésies... Ella, en la seva modèstia, volia arribar allà on hi arribava l'acció pública. Per això va tenir una ancianitat fecunda, plena, feliç.

Òscar Bardaji i Martín

«El amor es comprensivo, el amor es bondadoso» (1Co 13,4). El amor tiene estas cualidades por su propia esencia.

Al describir estas propiedades, Pablo nos recuerda las posibilidades y capacidades que están ya en nosotros. Porque el amor está en nosotros. Sólo tenemos que dejarlo actuar. Estamos ante un fascinante himno a la acción del amor, que se nos da en el Espíritu Santo y está en cada uno de nosotros, pero que a menudo ocultamos con otros motivos u otras peculiaridades de nuestra alma.

Al leer y meditar estas palabras, hemos de entrar en contacto con el amor que hay en nosotros. El hecho de que estas frases del apóstol nos conmuevan muestra que en nosotros está ya el amor. Porque, de lo contrario, ni siquiera entenderíamos sus palabras. Y por eso debemos confiar en este amor, que puede transformar nuestra vida. El amor da fruto hacia fuera y, de este modo, se convierte en bendición para este mundo. El amor no transforma únicamente mi propio corazón, sino también la convivencia entre las personas. Es como la levadura que actúa en la sociedad, como una luz que ilumina la oscuridad de este mundo.

La palabra *makrothymei* del texto griego original, traducida por «es comprensivo», puede significar: «tener paciencia». Originariamente significa «ánimo grande, corazón grande». Para san Benito, el corazón grande es el criterio para conocer si una persona es espiritual. Dios sólo puede habitar a través de un corazón grande. El corazón grande tiene espacio para las personas. Está sosegado. Respira profundamente. Cerca de un corazón grande se puede vivir bien, pero el corazón angosto ahuyenta a las personas. Sólo un corazón grande puede sanar.

Anselm Grün

(El Himno al amor de San Pablo, Editorial Sal Terrae, Santander 2008)

AGENDA

CRÒNICA

Celebracions dominicals en absència de prevere. Després d'un temps d'experiència, el passat 14 de febrer va tenir lloc una reunió amb els laics i laiques, religioses i diaques que en diversos indrets de la diòcesi porten a terme aquest servei de conduir les celebracions dominicals allà on no pot fer-ho un prevere. La valoració ha estat molt positiva per part de la cinquantena d'assistents, que van compartir les pròpies experiències i van sol·licitar la continuïtat de trobades similars.

25 anys d'esplai a Vilafranca. Els passats 7 i 8 de febrer, el Grup Esplai Parroquial (GEP) va celebrar els actes centrals del seu 25è aniversari. Divendres a la tarda, es va inaugurar l'exposició commemorativa a la Capella dels Dolors, amb l'assistència del regidor municipal de joventut, Francisco Romero i la presidenta del Moviment Centres d'Esplai Cristians, Maria València. Dissabte a la tarda, berenar i animació infantil a la plaça Jaume I, i l'eucaristia commemorativa a les 20 h que va aplegar a la basílica de Santa Maria moltes persones i va ser concelebrada també per antics consiliaris del centre.

ESGLÉSIA DIOCESANA

Jornades de formació a Montserrat. Del 16 al 18 de febrer, preveres i diaques de la diòcesi van participar en aquestes jornades que portaven per títol «El ministre ordenat al servei de la litúrgia». Entre els ponents hi havia Mn. Aurelio García Macias, delegat de litúrgia de la diòcesi de Valladolid i Mn. Joan Baburés i Noguera, delegat de litúrgia de la diòcesi de Girona. El programa es va completar amb altres exposicions i moments per viure la litúrgia amb els monjos de Montserrat.

Monitors dels espais cristians a Torrelles de Foix. El dies 31 de gener i 1 de febrer una trentena de monitors i monitores de la zona 16 del MCEC (que coincideix amb les comarques del Garraf, Penedès i Anoia, al bisbat de Sant Feliu de Llobregat) van fer una sortida a Torrelles de Foix, participant també en l'eucaristia amb la comunitat parroquial de Santa Maria.

Trobada de la Pastoral Obrera de Catalunya i els Illes. El dia 14 de febrer es va celebrar en el Seminari Diocesà de Barcelona una jornada d'estudi amb el títol «La crisi, temps d'esperances i alternatives per al món obrer i els pobres». Van participar més d'un centenar de persones dels moviments JOC, ACO, GOAC, comunitats religioses, sacerdots en el món obrer... Francisco J. Pérez, economista i militant de la HOAC de Sara-

gossa, va fer la ponència partint de la descripció de les característiques de la crisi que ens assota i presentant a través d'un diàleg amb l'Antic i Nou Testament, les exigències i els reptes que hem d'afrontar.

AGENDA

Xerrades quaresmals arxiprestals a Montserrat. Els propers dijous 12, 19 i 26 de març, a les 19.30 h, continuen aquestes xerrades que aprofundeixen els diversos sacraments, en sintonia amb l'objectiu diocesà. Es parlarà, en aquest ordre, de l'eucaristia, la reconciliació i la unció dels malalts. Parròquia de Santa Maria de Martorell (El foment).

Trobada quaresmal d'agents de pastoral de l'Arxiprestat de Vilafranca. 17 de març, 21 h. Aquesta convocatòria, similar a la feta durant el temps d'Advent, servirà per treballar conjuntament sobre l'objectiu diocesà en curs: «Els sacraments: celebració i vida». Sala Mn. Joan Vinyeta, parròquia de Santa Maria de Vilafranca.

Recés de Quaresma per a preveres i diaques. 10 de març. Mn. Turull, rector

del Seminari Conciliar, conduirà aquest dia de recés que convoca de manera conjunta a tots els ministres de la diòcesi. Residència Mare Rafols, Molí d'en Rovira, Vilafranca del Penedès.

50è aniversari dels Focolars a casa nostra. Dissabte 14 de març, de 17 h a 20 h. Celebració del cinquantenari de l'arribada d'aquest moviment a les nostres terres. Acte obert a tot hom, per presentar la història d'aquesta experiència de vida al si de l'Església, el seu present i el seu futur. Conservatori Municipal de música de Barcelona, c/ Bruc 110.

ESPIRITUALITAT

Exercicis de Setmana Santa. Del 8 al 12 d'abril. Dirigits pel pare Pere Suñer, sj. Més informació: Maria Eva Manonellas, Casa de Betània, c/ Bonavista 37 - Tel. 933 751 102 - Cornellà de Llobregat.

FORMACIÓ

L'Església actual al món. 17 de març, 20.30 h, l'Escola Santa Magdalena de Teologia i Pastoral organitza aquesta xerrada a càrrec de Joan Goyadol, bisbe emèrit de Ayavil (Perú), salesià, en la qual també donarà el seu testimoni com a missioner i bisbe a l'Amèrica Llatina. Sala gran del Casal de Cultura Robert Brillas, c/ Àngel Guimerà 38, Esplugues de Llobregat.

Curs «Creure avui en el Credo». Dimecres 15, 22 i 29 d'abril i 6 i 13 de maig, de 19.30 a 21 h. Organitzat per la Fundació Claret, aquest curs, a càrrec de Josep Giménez, sj, es proposa d'aprofundir els continguts fonamentals i bàsics de la nostra fe, per tal de respondre a la invitació de la primera carta de Pere (3,15) «Estigueu sempre a punt per a donar raó de la vostra esperança». Sala Pere Casaldàliga, Roger de Llúria 5, Barcelona. Informació i inscripcions: Fundació Claret, tel. 934 761 450, info@fundacioclaret.org, www.fundacioclaret.org.

ECO DE LA PALABRA

El descubrimiento de la realidad

Muchos cristianos, especialmente los miembros de movimientos de Acción Católica, han intentado crecer en la vida evangélica practicando el método de la «revisión de vida». Era, más que un método, la manera de vivir en permanente transformación, de uno mismo y del mundo, siguiendo el compromiso evangélico (Cardin) y la fundación de la JOC en Bélgica en 1924).

La «revisión de vida» no es nada fácil. El primer reto se encuentra en el mismo inicio de su práctica, o sea, en el «ver», en el esfuerzo por captar la realidad. Y la dificultad radica en que la mirada sobre la realidad debe ser objetiva y realista, pero nunca es completamente aséptica. Queremos decir que cuando miramos lo que pasa en la vida, lo que hacemos, lo que somos, ya lo estamos interpretando, tal vez de manera inconsciente. De hecho, nuestros ojos eligen lo que ven, se fijan en un acontecimiento u otro, en un aspecto u otro, según tendencias o intereses ocultos. Sobre un mismo hecho, como por ejemplo un delito cometido por un joven, no tienen la misma visión su madre y el juez que debe dictar sentencia. En eso

se debe andar con mucho cuidado. Tan importante es la realidad, la vida, como los ojos que la miran.

Entonces, una vez hemos descubierto la realidad interior, personal o social, sea por causa de una crisis, sea por un esfuerzo de interiorización y sinceridad, ¿qué es lo que vemos? ¿Qué realidad descubrimos? ¿Cómo es esta realidad? ¿Qué ven nuestros ojos?

A menudo el descubrimiento es sorprendente, preocupante, incluso, sobrecogedor. La realidad es mucho más negra de lo que pensábamos. La sinceridad y la transparencia nos llevan a reconocer responsabilidades, intenciones, intereses no fácilmente confesables. Sin embargo, permanece el principio de la importancia de los ojos. Y aquí conviene reproducir un texto de J. Ratzinger antes de ser papa:

«Es la vida misma del hombre, el hombre vivo, el hombre justo, lo que constituye la adoración, el verdadero culto ofrecido a Dios. Pero la existencia del hombre no llega a ser vida, si no extrae su forma (de vivir) de la mirada que él tiene sobre Dios. La función del culto es precisamente

hacernos entrar dentro de esta mirada y llevarnos a vivir de esta vida que glorifica a Dios».

En las miradas nos jugamos la salvación.

—Desde lo que somos, así, sin esconder nada, vamos a la liturgia, tal vez a misa. Allí miramos a Dios y, sobre todo, nos dejemos mirar por Dios.

—Mirar a Dios desde la miseria es encontrar la misericordia. Dejarse mirar por Dios es verse amado infinitamente.

—Bajo esta mirada sucede el misterio de la aceptación humilde, profunda, liberadora, de uno mismo.

Sólo por este camino podemos sobrevivir, «soportar la existencia», con realismo y con esperanza. Y aún podemos ir más allá: podemos incluso cambiar la misma realidad, crecer, hacer del mundo un lugar digno del hombre y digno de Dios... Al fin y al cabo es lo que Él quería, desde que permitió la crisis, poniéndonos ante los ojos nuestra propia realidad.

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat